

SLOVENSKI POROČEVALEC

Leto III.

6. april 1942.

Štev. 14.

S SLOVENSKIH BOJIŠČ.

VOJNO POROČILO ŠT. 7 OD 25. III.

Štab 2. Partizanskega bataljona poroča:

Dne 21. III. so pobesneli okupatorji zažgali nedolžnim kmetom v Zg. Slivnici 18, v Lipoglavu 4, v Parodišču 8 in v Repčah 1 gospod. poslopje. V znak represalij je bilo 23. III. ubitih devet fašističnih miličnikov. Padli so v zasedo 5. čete točno na istem mestu, kjer sta bila dva dni preje ubita dva fašista, to je na cesti Šmarje-Lipoglav. Padli so v zasedo, ko so se radi zaenje nevdržnega položaja selili iz Lipoglava. Na naši strani ni bilo žrtev. V tej borbi se je posebno odlikoval komandir voda tov. Joško, ki je v neposredni borbi ustrelil tri fašiste.

VOJNO POROČILO ŠT. 8 OD 26. III.

Štab 2. Partizanskega bataljona poroča:

Dne 23. III. ob 3h popoldne so močni oddelki ital. vojske, večinoma fašisti, ocenjeni na okoli 2000 mož napadli na nekaj čet našega bataljona v gozdovih v bližini Lipoglava. Naše čete so gladko odbile vse napade in v protinapadu vrgle Italijane iz zasedenih pozicij. Po šesturni intenzivni borbi so se naše čete prebile skozi najšibkejši člen ital. obroča.

Na bojišču je ostalo okrog 40 ubitih fašistov in še mnogo več ranjenih. Zaplenili smo nekaj orožja in opreme.

Na naši strani so padli junaške smrti tov.:

N.N. - politični komisar X čete, član KPS.

N.N. - komandir voda.

Imamo tri lažje ranjence.

V tej borbi so se posebno odlikovali četni komandir tov. Maroko po svoji osebni hrabrosti in komandirski sposobnosti in puškomitraljezca tov. Iskra in Stane po hrabrosti v borbi z mnogoštevilnejšim nasprotnikom.

VOJNO POROČILO ŠT. 9 OD 30. III.

Štab 2. Partizanskega bataljona poroča:

1. Dne 20. III. je minerski oddelek 1. čete razrušil progo Ljublj.-Kočevje med postajama Račna-Čušperk.

Dne 26. III. ob 3,45 h sta minerska oddelka 2. in 4. čete razrušila 20 m proge Ljublj.-Novo mesto med postajama Žalna-Mlačevo.

Dne 28. III. je minerski oddelek 1. čete razrušil progo Ljublj.-Novo mesto med postajama Vel. Loko-Št. Lovrenc.

2. Dne 18. III. je patrola 1. čete demontirala telef. žico med tremi drogovi in porušila drogove vojaške telef. zveze Krka-Dobrepolje.

Dne 29. III. je patrola 3. in 5. čete demontirala telef. žico med dvema drogovoma na progi Ljublj.-Kočevje med postajama Čušperk-Dobrepolje.

3. Dne 18. III. je patrola 1. čete likvidirala denuncianta, izkoriščevalca v imenu OF in dezerterja Slavka Kunca v Zdenski vasi (Dobrepolje).

Dne 26. III. je patrola 2. in 4. čete likvidirala denuncianta in izsiljevalca Cigana Raka Rajmonda iz Razdrtega pri Šmarju-Sap.

4. Dne 27. III. se je patrola 2. in 4. čete spopadla z ital. patrolo na Ilovi Gori nad Račno. Ubiti so bili trije Italijani. Na naši strani ni bilo žrtev.

Komandant: Stane.

Polit. komisar: Tomaž.

Novomeški partizanski bataljon je pred kratkim zasedel Žužemberk. Podrobno poročilo o tej akciji sledi.

O D L O K O

RAZLASTITVI TUJIH VELEPOSESTEV V POVRAČILO ŠKODE, POVZROČENE PO OKUPATORJIH.

Člen 1.

V povračilo škode, povzročene Slovcem po okupatorjih, se razlaste brez odškodnine in z inventarjem vred vseh stvari, ki so v lasti pripadnikov okupatorskih narodov in tistih slovenskih lastnikov veleposestev, ki so dali ali dajejo pomoč okupatorjem v zatiranju slovenskega naroda.

Člen 2.

Terenski odbori se pooblašajo, da takoj nadomeste od okupatorjev povzročeno škodo z odjemom potrebnih predmetov, kakor stavbnega materiala, živine in plodov za prehrano, setev itd. z bližnjih veleposestev ob pomoči Narodne zaščite in partizanskih čet.

Člen 3.

Pristojni terenski odbori OF predložijo predlog za zaplembo določenih veleposestev po redni poti Izvršnemu odboru OF, ki odloči o razlastitvi in zaplembi.

Člen 4.

Odloke Izvršnega odbora OF izvedejo pristojni terenski odbori.

3. aprila 1942.

IZVRŠNI ODBOR
OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA
NARODA.

POMEMBEN DEKRET.

Dekret o razlastitvi tujih in petokolonskih veleposestev, ki ga je dne 3. aprila 1942 izdal Izvršni odbor Osvobodilne fronte slovenskega naroda, je izredno pomemben dogodek.

Prvič nam ta dekret dokazuje, kako resno misli Osvobodilna fronta s povračilom škode, ki so jo povzročili okupatorji.

Drugič predstavlja ta dekret uvod v tisto novo, ljudsko slovensko zakonodajo, ki bo prvič v zgodovini slovenskega naroda zajamčila, da bo slovenski kmet na svoji zemlji res svoj gospod.

Tretjič - in to je sila važno - bo budil ta dekret iniciativo slovenskih ljudskih množic. Odlok o razlastitvi bodo namreč izvajali terenski odbori OF. Da ga bodo lahko izvajali uspešno in v korist slovenskemu ljudstvu, se bodo morali opirati še na posebne kmečke odbore za razlastitev. Te kmečke odbore za razlastitev veleposestev naj volijo neposredno sami kmetje. Iz teh kmečkih odborov naj prihajajo vsi predlogi, izvira naj vsa kmečka pobuda glede razlastitve in zaplembe tujih in petokolonskih veleposestev.

To pot torej ne bo več tako, kot je bilo nekoč z lažno "agrarno reformo". Res je sicer, da bo v celoti mogoče izvesti razlastitev tujih in petokolonskih veleposestniških pijavk šele po osvoboditvi. To pa nas seveda ne moti, da jih ne bi začeli razlaščeovati takoj, že danes. Naj ne mislijo okupatorji, da bo slovenski narod samo gledal, kako sorijo vasi. Kar nam bodo okupatorji izropali in uničili, vse to in tudi vse tisto, kar mi rabimo za svoj osvobodilni boj - vse to se nahaja pri grofih, baronih in domačih petokolonskih veleposestnikih.

RESOLUCIJA KULTURNIH DELAVCEV.

1. Pozdravljamo Vrhovno vodstvo OF in mu izrekamo naše polno zaupanje.
2. Obsojamo vsako drobljenje moči in sil, zato imamo vsakogar, ki ustavnjavlja ali vodi posebne skupine ali skupinice izven OF, za izdajalca.
3. Pozivamo vse zavedne Slovence, naj se včlanijo pri OF in naj se ravnanjo disciplinirano po njenih navodilih in ukazih.
4. Dolžnost vsakega zavednega Slovenca je, da zastavi vse svoje moči in zmožnosti za končni cilj, to je združitve vseh pokrajin, koder prebivajo Slovenci, za samoodlobo in pravično bodočnost slovenskega in vseh slovanskih narodov, za svobodo in pravo demokracijo zaslužjenih narodov vsega sveta.

Te cilje bomo dosegli samo s pomočjo in pod vodstvom SSSR.

5. Načelo, da se z okupatorji ne sodeluje, velja tudi na kulturnem polju. Zato pozivamo slovenske pesnike in pisatelje, upodabljaajoče umetnike in glasbenike, časnikarje, publiciste in znanstvenike, naj ne sodelujejo pri kulturnih prireditvah okupatorjev, naj ne bodo sotrudniki pri njihovih časopisih in revijah, naj ne poročajo o njihovih prireditvah, tudi ne o njihovem tisku, knjigah itd.
6. Pozdravljamo naše partizane, ki edini predstavljajo našo narodno vojsko. Naj vedo, da jih spremljajo naše misli in naše najiskrenejše želje na vseh potih. Partizanom posvetimo vse skrbi in vso pomoč!

OBLETNICA OKUPACIJE.

Na zgodovinski veliki petek lanskega leta so italijanske čete zasele Ljubljano, središče slovenskega naroda. S tem dejstvom je bila zapečaten vstop okupacija jugoslovanske Slovenije po nemških in italijanskih četah. Začelo se je novo zaslužjevanje in raznarodovanje Slovencev, najhujša in najodločilnejša preizkušnja v naši narodni zgodovini.

Toda lanski veliki petek ni bil samo padec v nacional-fašistično suženjstvo, ampak tudi začetek resnično nove narodne zavesti in javljanje nove po-

litične vsebine. V enem letu smo Slovenci postali gospodarji svoje usode. Kdor je videl Ljubljano lanske veliki petek in kdor jo je spoznal letos doma velikansko razliko. Lani se je vse okrog nas rušilo v brezdani in obup ljudi je prihajal od praznote, ki so jo občutili nad ruševinami Jugoslavije. Letos, po enem letu velikih preizkušenj nas sicer mučijo še večje bolečine narodnega telesa kakor lani, toda to narodno telo je odpornejše in samozavestnejše. Slovenski kmet, delavec in razumnik građe nov svet. Letos smo polni nove vsebine, v nas je zaživela nova volja po življenju. Zato nas obletnica okupacije kljub najhujšim težavam ne prizadeva tako kakor bi lahko kdo iz lanskega razpoloženja sklepal na letošnje. Letošnja velika noč je zares praznik upanja.

Ta obletnica nam je predvsem potrdilo in bodrilo, kajti v enem letu smo izvršili delo, ki ga veliki narodi niti v desetletjih niso zmogli. Prežnali smo iz sebe strah, uničili v sebi lažne privide, spoznali svoje naloge ter prebudili v sebi življenjske sile in borbo po svobodi. Letošnja pomlad prebujala Slovence k velikemu novemu življenju in letošnji velikonočni zvonovi naznanjajo vstajenje vsega slovenskega naroda.

SKLEP IZV. ODBORA OF O ZAČASNI PREVINITVI RADIJSKIH ODDAJ.

Slovenci in Slovenke! Več kakor pol leta je radio OF bil glasnik žive besede naše borbe za svobodo. V najtežjih časih se je naš radio znal ohraniti. Kljubovali smo vsem nevarnostim. Ves čas nas je sovražnik divje zasledoval in nas skušal za vsako ceno udušiti. To mu ni uspelo. Hvala za to gre predvsem naši strumni organizaciji OF, ki je znala zavarovati naše oddaje tudi takrat, ko se je zdelo to nemogoče.

Videč, da so vsi napori, kako najti našo postajo, zaman, se je okupator zatekel k zadnjemu sredstvu. Sklenil je pobrati vse radijske aparate v ljubljanski pokrajini. Napravil bo to, kar so storili Nemci na slovenskem ozemlju že lani. S tem ukrepom boče fašizem slovenskemu narodu preprečiti, da bi poslušal resnico. Korak, ki ga je okupator napravil, je nov dokaz njegove nesposobnosti, njegove onemoglosti.

Izvršni odbor OF je glede na zaplenitev radijskih aparatov sklenil, da začasno prekine z radijskimi oddajami. Tega OF ni storila iz strahu ali zato, ker bi naše oddaje bile tehnično nemogoče, ampak zgolj zato, ker bi zaradi pomanjkanja aparatov ne imelo smisla nadaljevati z oddajami.

S tem v zvezi pripominja Izvršni odbor, da bo do nadaljevanja radijskih oddaj znal najti drug pripraven način dnevnih mednarodnih in domačih novic ter akcijskih navodil.

IZVRŠNI ODBOR OF.

SLOVENC!

Okupatorji nam bodo pobrali radijske sprejemnike. Sedaj pa še želijo, da bi z izjavami vdanosti prosili, da nam jih znova dovolijo. Tega ne smemo storiti in tega tudi ne bomo storili. Prvič je vsaka izjava vdanosti okupatorjem - sramota, drugič pa tudi ne bi prav nič pomagala. Aparat bodo pač dovolili samo tistim, ki so jim - zares vdani.

OPOZORILO SLOVENSKIM ŠPORTNIKOM.

Noben slovenski športnik se ne sme niti neposredno niti posredno udeleževati v okviru CONI-ja, fašistične športne organizacije, v katero so se morale včlaniti vse slovenske športne edince. Kar velja za ostale Slovence, velja tudi za slovenske športnike. Čim preide kaka slovenska organizacija v fašistični okvir, preneha v njej vse delo in preide v splošno narodno udeleževanje. Posebno športno udeleževanje Slovencev se mora danes vključiti v narodno gibanje ter s tem podrediti ohranitvi in osvoboditvi naroda. Kdor je športnik v pravem pomenu besede, bo v tem smislu odšel med partizane in v najplemenitejši tekmi izražal svojo telesno moč ter z njo premagoval vse partizanske ovire.

OSVOBODILNA FRONTA.

ZOPER DENUNCIANTSTVA.

Slovenskemu narodu grozi uničenje. Italijanski in nemški fašizem se poslužujeta najgrozovitejših in najpodlejših načinov, da preženeta in pobijeta narod in si osvojita zemljo, ki nas je rodila in živela. Nasilje in prevara, izdajstvo in ovačništvo naj iztrebijo slovenski narod s slovenske zemlje.

Korupcija in izdajstvo sta razjedla državo in vojsko. Narodi Jugoslavije, izdani vsak zase po zločinu plačanih propalic v političnih vrhovih, so bili goloroki izročeni zahrbtnim in morilskim fašističnim tolpom v pleničenje in uničevanje. Nikdar še ni propalost vodilnih ljudi vrgla kakšen narod v grozotnejšo in pretresljivejšo usodo. Strahoviti zlom države je vsemu svetu razgalil zločinsko početje uničevalnih elementov.

In ti elementi še niso prenehali s svojim podlim razkrajanjem. Drveli so in drve naprej v svoji propalosti in služijo italijanskim in nemškim faši-

stičnim zatiralcem pri uničevanju svojega lastnega naroda. Nič jih ne gane, nič ne zaustavi, ni jim mar grozečega pogina naroda. Tako daleč gredo, da se ponijajo okupatorjem, da onemogočijo narodu vsako obrambo. Ko se z obupnim naporom vseh zdravih sil bori narod za svoj obstanek, tedaj izdajalci zakričijo tega obraza, v uniformi fašističnih morilcev kažejo na junaške narodne borbe, da drug za drugim padajo v roke nasilnim okupatorjem. Nепrestano vsiljujejo pismene in ustne opise in popise oseb s ciničnimi in sadističnimi nasveti o uspešnejših načinih izsleditve, povdarjajoč pri tem vsak hip svojo vdanost, hvaležnost, pripravljenost in uslužnost. Podlost denunciantov nima meje.

Po dokumentarnih ugotovitvah tega ovaduštva, ki kljub eksemplaričnim kaznim v najpodlejših primerih ne preneha, pomeni vsako popuščanje največjo nevarnost, večjo kakor je okupatorsko nasilje samo.

Slovenska osvobodilna justica je pretekli teden uničila vrsto denunciantov. Lista z njihovimi imeni bo objavljena prihodnji teden.

POLOŽAJ V ZAČETKU POMLADI 1942.

Trdna odločnost Sovjetske Zveze in vseh zaslužjenih narodov sveta zagotavlja, da smemo današnje stanje imeti za začetek konca. Znače, da se bliža odločilni trenotek, moremo opazovati tako na fronti, kakor v zaledju. Rusija pripravlja smrtni udarec, ki ga bo v začetku poletja z vso silo zadala Nemčiji. Rusko uradno poročilo izjavlja, da šteje sovjetska vojaška sila od 25 do 27 milijonov vojaštva, delovna sila v oboroževalni industriji pa okrog 10 milijonov delavcev. Nakopičene so nepregledne množine materiala.

Nemčija se zaveda grozečega konca. Zato si skuša pomagati s pritegnitvijo hlapčevskih držav k vojaškemu sodelovanju. Izvaja pritisk na Bolgarijo, ki naj bi vsaj pomagala vzdrževati red v zasedenih ruskih pokrajinah, če se ne bi udeležila vojne proti Rusiji in Turčiji. Vendar ni mogoče verjeti, da bi bolgarski narod sledil izdajalskemu in plačanemu kralju v bratomorsko vojno. Vendar moremo opaziti znače, da Hitlerju ne gre več po sreči niti z mobilizacijo svojih hlapcev, niti z ohranitvijo borbenega duha v svoji lastni vojski. Pokazala so se že občutna nesoglasja med Madjarsko in Rumunijo zaradi Sedmograške. Rumunski kmčvi voditelj Maniu in minister Bratianu odločno zahtevata vrnitev rumunskih čet z vzhodne fronte, ki naj bodo na razpolago za rumunske nacionalne, ne pa za tuje interese. Moskva poroča celo o spopadih med madjarskimi in rumunskimi obmejnimi četami z mrtvimi in ranjenimi na obeh straneh. Drugo nepriliko predstavlja za Hitlerja nezanesljivost njegovih lastnih čet. Njegova osebna vojska SS je dobila svoje edinice prav v vseh področjih vojske, dočim so bili pridelnjeni člani SA najmanjšim edinicam vojske, toda tako, da vojaki sami ne vedo zanje, ker nosijo običajne vojaške uniforme. Vendar poročajo že o krvavih spopadih med vojsko in oddelki SS, ki je posebno kruto nastopila, ko so si nekje na vzhodni fronti osnovali svoje vojaške komitete. Voditelji so bili brezobzirno postreljeni. Bistven moment za ozrko nezanesljivosti nemške vojske pomeni tudi premestitev Himmlerjevega glavnega štaba na fronto.

Strahu pred koncem pa ne more skriti niti italijanska okupatorska oblast v Ljubljani. Imamo točna poročila, da izražajo tak strah posebno italijanski oficirji. Opazili smo bunkerje sredi mesta, gibanje vojakov v gosjem redu, napiše "pane", "pace", doživeli smo preiskave in blokade, končno pa masovne aretacije, odvajanja na prisilno delo in v konfinacijo predvsem vseh aktivnih oficirjev bivše jugoslovanske vojske. Oblast, ki se zaveda svoje moči in trdno zaupa v svojo zmago, tega ne dela.

Seveda vedno bolj napeta mednarodna situacija ni mogla ostati brez uplva na zadržane reakcije, združene v beli gardi, kateri je mnogo ljubša katera koli okupacijska kot ljudska oblast. Ugotovili smo spontan napad izdajalske klerikalne reakcije na vsenarodno Osvobodilno fronto. Skrivnostna postaja Triglav je razglasila lažno vest o uboju Natlačena, ki naj bi ga izvršila Osvobodilna fronta, škof Rožman in predstavniki klerikalne desnice javno izdajalca slovenske mladine Župca in Kiklja ter se tako postavljajo na isto vrsto z okupatorjem v sramotnem napadu na ljudsko Osvobodilno fronto. Kob so ti padli v hrbet osvobodilnemu boju doma, tako je saboter Kuhar padel v hrbet zavezniškemu boju za očiščenje Evrope od fašistične soderge.

Vsi ti znaki so znaki konca. Na vseh koncih Evrope se javljajo zublji opora proti reakciji, ki bo neusmiljeno padla s padcem Nemčije. Partizanske akcije se začenejajo od Podkarpatske Rusije, preko Rumunije, Albanije, srbskega in hrvatskega ozemlja do Slovenije, kjer iz dneva v dan raste slovenska narodna vojska. Vsi smo velikanski plaz, ki bo porušil staro imperialistično Evropo ter povezal v eno samo neprekinjeno vrsto vse njene svobodne narode.

